

Sessie mobiliteit – Klimaatconferentie 2 | 19.11.2009 - NTGent

Ann Olaerts (VTi) en Linda Suy (coördinator Pianofabriek Kunstenwerkplaats)
Verslag: Marijke De Moor (VTi)

Woon-werkverkeer

Ideeën:

- derdebetalersregeling NMBS: als de werkgever 80% van het abonnement betaalt, past de overheid de laatste 20% bij
- de werkgever kan enkele dienstfietsen ter beschikking stellen of fietsen in het station zetten die de werknemers kunnen gebruiken
- fietsvergoeding
- autodelen
- de Rotterdamse Schouwburg werft mensen aan die dichtbij wonen > die factor weegt zwaar door bij aanwervingen. Ook STUK doet dit hoe langer hoe meer (staat wel haaks op het beleid van VDAB dat mensen zo veel mogelijk wil aanmoedigen om mobiel te zijn).
- in Nederland bestaat er zoiets als een 'Fietsplan', waarbij je je bijna gratis een fiets kan aanschaffen (belastingvoordeel)
- taxivergoeding: als de laatste trein weg is, kunnen werknemers binnen een bepaalde zone de taxi nemen
- Greenwheels – www.greenwheels.nl (NL): auto huren en per kilometer betalen. In België kennen we Cambio Autodelen – www.cambio.be, dat steeds populairder wordt en ook in sommige kleinere steden opgang maakt.
- als de aankoop van een nieuwe wagen onvermijdelijk is, hou dan bij de keuze rekening met de CO2 uitstoot (wordt door de overheid gestimuleerd met premies en/of fiscale aftrek)
- thuiswerk: werknemers krijgen een internetverbinding en gsm van de werkgever
- werknemers op een ludieke manier stimuleren om met het openbaar vervoer of met de fiets te komen, bijv. door kleine beloningen

Opmerkingen:

- gedeeld gebruik van een wagen werkt voor collega's met dezelfde uren, maar niet voor freelancers
- in sommige huizen worden werknemers bijna verplicht om met de wagen te komen als ze late uren werken (laatste trein weg), maar het wordt niet terugbetaald
- wat met de verzekering, bij bijvoorbeeld autodelen? --> er bestaan nu collectieve autoverzekeringen in België. In Nederland werkt het anders; daar verzekert je het voertuig.
- in de opleidingen is niet altijd aandacht voor de problematiek: sommige (theatertechnische) opleidingen rekenen op deelnemers uit heel Vlaanderen terwijl de lessen erg vroeg beginnen of net heel laat gedaan zijn
- bedrijven / kantoren kiezen er soms voor om een bedrijfswagen te geven aan hun medewerkers omdat ze moeilijk in te plannen opdrachten hebben en zich moeten verplaatsen over een groot gebied

Publieksmobiliteit

Ideeën:

- de Rotterdamse Schouwburg ging gesprekken aan met de aanbieders van openbaar vervoer, maar dat verloopt moeizaam. Waarom kan de podiumkunstensector geen deal sluiten met het openbaar vervoer? > ! de krachten bundelen, als ieder het op zich probeert, gaat het om te kleine aanbieders

- meten = weten! Slechts heel weinig organisaties hebben onderzocht hoe het publiek naar de voorstelling komt.
- op de website vermelden hoe een locatie het best bereikbaar is met het openbaar vervoer | vermelden waar de dichtstbijzijnde carpoolparkings zich bevinden (die dan op hun beurt bereikbaar zijn met het openbaar vervoer)
- plannetje met haltes openbaar vervoer in brochure zetten
- een bord met de treinuren in de schouwburg plaatsen
- *good practice*: website van de AB > carpoolen stimuleren, kleine beloningen voor wie met het openbaar vervoer komt enz.
- systeem waarbij je via de website kan afspreken om samen te rijden. deSingel had dit, maar het werd afgeschaft.
- belang van voldoende en veilige fietsenstallingen!
- stalling voor vouwfietsen (je kan ze niet buiten laten staan) > plek voorzien bij de vestiaire
- bussen inzetten voor het publiek (opmerking: de Rotterdamse Schouwburg kiest ervoor om te toeren in plaats van het publiek te verplaatsen omdat dat goedkoper is)
- Kaaithater experimenteert nu met voorstellingen om 19u zodat pendelaars na het werk naar de voorstelling kunnen gaan en geen problemen hebben om thuis te geraken

Opmerkingen:

- beleid: gebrek aan veilige fietspaden en goede fietsenstallingen in Brussel

(Internationaal) toeren

Ideeën:

- evidente dingen die op de meeste plekken gebeuren: geen tropisch hardhout gebruiken, een duurzaam achtervlak kopen en hergebruiken (geeft soms discussie met de kunstenaars), duurzame materialen gebruiken, afval scheiden, decorstukken hergebruiken
- decor-poolen
- efficiënt inladen
- decor lichter proberen te maken => minder gewicht
- receptieve huizen kunnen eisen stellen aan de gezelschappen die bij hen spelen qua verbruik, gewicht etc., maar dan moeten ze dat wel gezamenlijk doen
- in Rotterdam komt er in 2010 een convenant (intentieverklaring) waarin een CO₂-norm vastgelegd wordt waaraan het theater zich moet houden
- decors die van ver komen met de boot vervoeren indien mogelijk
- langere reeksen op beperkt aantal plaatsen spelen

Opmerkingen:

- er is nog geen attitudeverandering qua vrachtvervoer enz. Wel wordt er gekeken hoe een en ander gecombineerd kan worden. Bij het ontwerpen wordt wel rekening gehouden met de grootte van de vrachtwagen, maar dat is vaak eerder een financiële keuze.
- bij het streven naar een milieuvriendelijker decor bots je soms ook op de kunstenaars die dit zien als een belemmering van hun artistieke vrijheid. Sowieso helpt het als de artistieke leiding ook begaan is met duurzaamheid en ecologie. Misschien moeten we ons inspannen om de hedendaagse conditie te installeren als de norm? De manier waarop je vandaag als kunstenaar aan de slag gaat is anders dan die van 20 jaar geleden.
- het financiële aspect speelt een belangrijke rol: soms is het goedkoper om een vrachtwagen eerst van Nederland naar België te laten komen en dan naar Scandinavië te laten rijden...
- de transitie naar een duurzamere manier van werken kost meer tijd (bijvoorbeeld om nieuwe leveranciers te zoeken) > daarom is het voor grotere gezelschappen soms sneller haalbaar dan voor kleine
- bepaalde technische stukken moeten wel getransporteerd worden omdat ze in het buitenland gewoon niet voorhanden zijn

Verplaatsing programmatoren

Ideeën:

- virtuele meetings
- afspraken en uitwisseling tussen programmatoren over wie wat gaat zien
- afspraken tussen programmatoren over het boeken van voorstellingen > zo zetten Vooruit en STUK nu 2 voorstellingen vlak na elkaar om het gezelschap niet 2 maal van de USA te moeten laten komen
- proberen om gezelschappen met de trein te laten komen indien haalbaar

Opmerkingen:

- voor programmatoren zijn de persoonlijke contacten wel belangrijk, en die heb je niet als je niet ter plaatse gaat. Zo is ook een voorstelling op DVD niet hetzelfde... Ook kan je enkel uitwisselen met iemand die je vertrouwt.
  - problematisch: speelplekken zonder goede technische fiches > zo kan je je niet voorbereiden en moet de technisch leider toch nog ter plaatste gaan op voorhand. In Nederland werd het initiatief genomen om technische fiches te digitaliseren en eenvormig op te stellen. Aanpassingen / verbouwingen aan de zalen worden ook opgevolgd en meegenomen.
- In de beleidsbrief Cultuur van minister Joke Schauvliege wordt het volgende vermeld:
'Specifiek voor de cultuurcentra wordt een databank opgemaakt, waarin de technische en scenografische uitrusting van de infrastructuur wordt beschreven. Dit moet de bezetting van de verschillende zalen en de samenwerking met andere particuliere actoren ten goede komen.'
- 'tijd' is soms een argument om het vliegtuig te nemen, vaak ook onterecht
  - duurzamer vervoer is soms duurder: zo is een vliegtuigreis naar Berlijn goedkoper dan een treinreis

Enkele belangrijke punten om mee te nemen:

- 'meten = weten': doe mobiliteitsonderzoek bij je publiek
- samen ben je sterk om iets af te dwingen, zoals een regeling met het openbaar vervoer
- meer overleg en uitwisseling tussen programmatoren